

Децата оцениха положително семинара и се сдобиха с нови инструменти по темата за емоциите. Проведеният семинар може да се опише като устойчив, тъй като методологията лесно може да бъде възпроизведена с други подобни групи, съставени от момчета и момичета на различна възраст.

Превенция на кибертормоза и киберласкателството чрез анимационни клипове

Отново проведен в института „ГУЛД“, семинарът бе на темите за кибертормоза и киберласкателството (“grooming”), тъй като на фазата на оценка на потребностите показа, че младите хора често са изложени на такива рискове и обикновено не знаят как да се предпазят от тях. Макар първоначално да имаше някои трудности, младежите бяха, като цяло, в състояние да участват активно в груповите дискусии, да изразяват своите позиции свободно и да отправят предизвикателства към своите връстници и фасилитаторите. Те харесаха дейностите и някои дори ги определиха като забавни. Като цяло тези упражнения им помогнаха да се чувстват по-спокойни и приети в групата, а за някои също така подобриха техните отношения с възпитателите. Според професионалистите дейностите, насочени срещу кибертормоза и киберласкателството, са полезен инструмент, който да помогне на младите хора да се справят по-ефективно с тези рискове. Те също така обаче подчертаха, че младежите ще имат нужда и от време, за да осмислят и интернализи-рат това ново знание. Семинарните дейности бяха полезни в засягането на теми, които са много релевантни в ежедневието на децата. Ползваната методология, базирана на гледане на клипове, е ефективна за постигане на по-задълбочена и смислена дискусия.

SURT

Проведените семинари бяха „Не само боят причинява болка“, „Как сме изложени на рискове в Интернет“ и „Магическият куфар“

Не само боят причинява болка

„Sant Josep de la Muntanya“ е резидентен център за приемна грижа, поделен на 6 части. Във всяка част се полагат грижи за по около 10 десет момичета и момчета на възраст между 3 и 18 г.

Насилието, основано на пола, сред подрастващите не показва признаци на намаляване. Напротив, според резултатите от оценката на потребностите взаимоотношения, базирани на собственическо чувство, ревност и контрол често се нормализират от младите хора в институции.

Това нормализиране допринася за извършването на други форми на насилие, основано на пола. В тази връзка семинарът целеше да:

Повиши осъзнатостта сред подрастващите относно феномена „насилие, основано на пола“; да насърчи превенцията и разпознаването на признаците на насилие във връзките; да промотира здрави взаимоотношения сред младежите, основани на равенство.

В края участниците, деца и професионалисти, бяха помолени да попълнят кратки въпросници за оценка. Младежите оцениха семинара много положително, тъй като повишава осъзнаването за същността и влиянието на насилието в интимните отношения.

Професионалистите пък подчертаха необходимостта да се продължи работата по тази тема. Още действия са необходими, за да се задълбочи разбирането сред младежите на тази сложна тема.

The action is sustainable and easily replicable, as its implementation does not require special material. The main obstacle for its replication in other countries might be the language barrier (the monologue used is only in Spanish).

How are we exposed to internet risks?

CRAE Elima is a residential foster care facility that provides care to 18 girls from 14-18 years old. The facility is located in Sabadell, a city near Barcelona of more than 200.000 inhabitants.

Young people share a lot of personal information through the internet. This sharing of information can be dangerous in respect of user privacy issues and can facilitate the perpetration of diverse forms of abuse.

In order to contribute to build safe and trustworthy spaces for young people it is important to ensure their privacy and confidentiality within and outside the facility. This action aimed to provide the girls with knowledge and tools in order to foster their self-protection and empowerment when accessing social networking, as well as preventing episodes of violence occurring in social networks.

Participants were motivated to participate and share their personal experiences. They had the chance to talk about internet risks, privacy and relationships based on control and jealousy.

In terms of assessing the results, many of the girls said that they already knew most of the internet risks mentioned before the action. Some girls thought they already used the internet safely and were reluctant to make any changes. Others said the action had given them tools for better and safer internet use. Some girls indicated that they had taken steps to make their personal accounts safer after the action.

The action is sustainable and easily replicable, as its implementation does not require expensive and specialised material.

Магическият куфар

„Les Palmeres“ е резидентен център за деца в Барселона, в който се настаняват момичета и момчета между 3 и 18 г.

Резултатите от оценката на потребностите показаха, че преживяното насилие оказва негативно влияние върху емоционалното благополучие, самооценката и самоувереността. Развиването именно на самооценката и овластяването на младите хора им помага да се справят с последиците от насилието.

Семинарът имаше много позитивни резултати. Момчетата и момичетата бяха силно мотивирани и участваха активно. В същото време за тях беше трудно да идентифицират своите силни страни, но им беше по-лесно да направят това с тези на другите. В края те коментираха колко е трудно да се приемат комплименти, както и да се дефинират собствените им позитиви. Всички бяха повече свикнали да получават критика. Семинарът стимулира рефлексия върху начина, по който младежите гледат на себе си, как оценяват своите способности и възгледи; неговите ефекти могат да бъдат трайни, ако се комбинат с индивидуална работа.

Професионалистите могат да увеличат въздействието на дейностите като задават в индивидуални сесии следните въпроси на младежите: Мислиш ли, че ти си най-важният човек за теб самия? Ако не, защо? Как можем да променим това?

Children in Scotland

В Шотландия сме планирали няколко различни семинара.

По време на фазата на оценка на потребностите младите хора идентифицираха няколко важни за тях теми, които повлияват тяхното благополучие. Всички интервюирани млади хора бяха имали тежко детство: неглижиране, насилие, нестабилна семейна среда, бездомност и злоупотреба с вещества от родителите. В същото време те имаха положително мнение за своя опит в резидентните центрове и начина, по който получават помощ и подкрепа.

Те също така посочиха някои неща, които са трудни за тях и които повлияват техните емоции, здраве и способност за учене. Едно от тях бе разбирането как тяхното минало продължава да оказва влияние и върху бъдещето им, както и това, че невинаги имат стабилно усещане за това кои са и къде принадлежат.

Други проблеми бяха свързани със съня, с чувства на тревожност и несигурност, както и с липса на забавления и възможности за приятно прекарване на времето, предвидени в дневния режим.

Нашите усилия се насочиха към дейности като консултации със специалисти относно подобряване на съня, създаване на „ритуали“, които да улеснят постъпването на нови младежи в институцията и тяхната адаптация, провеждане на уоркшоп по модела „Доктор клоун“ с цел внасяне на смях и приятни емоции в техния живот по терапевтичен начин.

Много високо бе оценена семинарна дейност с фокус върху темата за идентичността.

Тя се проведе в резидентен център със затворен режим със седем младежи (5 момчета и 2 момичета) на възраст между 12 и 16 г в рамките на период от 6 седмици и включвайки и персонал и учители.

През този период децата и персонала изследваха темата за идентичността. Това включваше дискусии за идентичността, какво означава да си разделен от семейството си, как ранната ти история повлиява живота ти. Те работеха като група, което насърчаваше емпатията и подкрепата. Създадохме различни произведения на изкуството, свързани с темата за идентичността – рисунки, картини, кутии за съхранение на лични вещи. Освен терапевтичен ефект, този проект имаше и преки ползи, свързани с учебния им материал. Накрая направеното бе показано на изложба, която бе посетена от хора на ръководни позиции в сферата на социалната работа и образованието и където младите хора имаха възможност да говорят за своята работа и какво този проект е значел за тях. Техните оценки бяха много положителни.

AMGI

В Австрия бяха проведени два семинара по проекта – ролева игра „Като в реалния живот“ и Дискусионен форум по темите на тормоза и кибертормоза.

Ролева игра „Като в реалния живот“

Този метод бе пилотиран в резидентна институция за 40 момичета и момчета на възраст между 11 и 18 г. младежите там също се обучават на професионални умения, тъй като към институцията има работни ателиета и се предлага класна стая и професионална подготовка. Персоналът е съставен от различни специалисти и институцията се управлява от местната община.

Този метод бе избран, тъй като надграждащи обучения, посветени на темите на разнообразието/интерсекционалността и правата на детето бяха пожелани от много от участващите в проекта професионалисти – поне около една трета. В Австрия тази тема бе част и от програмата за повишаване на капацитета и подобна ролева игра бе проведена и с професионалисти, а след това и с децата.

Участниците преживяха в рамките на играта различни полови роли, привилегии и емоции. Всеки участник имаше и възможността да изрази своето мнение.

В последвалата оценка от професионалистите, те споделиха, че методът им се струва подходящ за дискутиране на социални норми, произход, сексуална ориентация – винаги значими теми в юношеството.

За да бъде устойчив, този метод следва да се превърне в част от инструментариума за работа на възпитателите.

Дискусионен форум по темите на тормоза и кибертормоза

Този метод бе приложен в същата институция. Оценката на потребностите показва, че повечето млади хора са преживели тормоз в училище, както и че те много често ползват социални медии и електронни устройства, и това е много важно за тях. Съответно обаче това създава рискове от кибертормоз и го превръща в релевантна тема. Дискусионният форум е начин младажи и професионалисти да споделят знания и опит.

Постигнати бяха добри резултати, участниците споделиха за свой личен опит, както и такъв на приятели и близки. Обсъжданите теми бяха: пол и полови роли, социални фактори за насилието, правни норми, закрила срещу тормоз и кибертормоз.

Бяха коментирани начини да се потърси помощ и противодействие.

Според обратната връзка от професионалистите, те биха желали подобни открити дискусии за (кибер)тормоза да се случват редовно, особено ако нов младеж дойде в институцията, както и в комбинация с темата за насилието като цяло.

Пълна информация за тези семинари и тренингови дейности ще бъде налична в електронния каталог, който се подготвя по проекта.

Основни заключения

След провеждането на семинарите участниците се съгласиха, че е важно да продължи да се работи за защита и зачитане правата на децата и младежите, които живеят в центрове за резидентна грижа, както и да се работи за постоянното подобряване на уменията на професионалистите как да подкрепят и закрилят тези млади и хора и да насърчават равенството между половете.

Partner information:

Associate partners and co-financers:

The Scottish Government Looked After Children Division is also supporting the project.

Co-funded by the European Union
This publication has been produced with the financial support of the REC programme 2014-2020. The contents of this publication are the sole responsibility of the Alternative Future project team, and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission.